

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 30 mai 2012 (31.05)
(OR. fr)**

10575/12

AGRI 357

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretar General al Comisiei Europene semnat de către dl Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	11 mai 2012
Destinatar:	Dl Uwe CORSEPIUS, Secretar General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2012) 212 final
Subiect:	Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu pe tema aplicării Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul Comisiei COM(2012) 212 final.

Anexă: COM(2012) 212 final

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.5.2012
COM(2012) 212 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**pe tema aplicării Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția
ecologică și etichetarea produselor ecologice**

CUPRINS

1.	Introducere	3
2.	Domeniul de aplicare al regulamentului	4
2.1.	Alimentație publică	4
2.2.	Textile și cosmetice	5
3.	Interzicerea utilizării de OMG în producția ecologică	6
3.1.	Experiența generală cu interzicerea utilizării OMG	7
3.2.	Disponibilitatea produselor care nu sunt produse prin OMG	8
3.3.	Declarația vânzătorului	8
3.4.	Fezabilitatea pragurilor de toleranță specifice (pentru prezența neintenționată sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a OMG) și impactul acestora asupra sectorului de producție ecologică.....	9
4.	Funcționarea pieței interne și sistemul de control.....	10
5.	Aplicarea regimului de import	11
5.1.	Importuri în cadrul regimului de echivalență	11
5.1.1.	Recunoașterea țărilor terțe în sensul echivalării garanțiilor	11
5.1.2.	Recunoașterea organismelor și autorităților de control în sensul echivalării garanțiilor	12
5.2.	Importuri în cadrul regimului de conformitate.....	13
5.3.	Certificatul de inspecție.....	13
6.	Concluzii	14
	ANEXĂ	15

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

pe tema aplicării Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice

1. INTRODUCERE

În 2009, suprafața totală a terenurilor din UE pe care se practica agricultura ecologică era de 8,6 milioane hectare, ceea ce reprezintă 4,7% din suprafața agricolă utilizată din UE-27. În perioada 2006-2009, rata de creștere medie anuală a fost de 7,7% în UE-15 și de 13% în UE-12 (în 2009, în UE-15 se înregistrau 81% din totalul suprafețelor destinate agriculturii ecologice). În 2008, existau 197 000 de întreprinderi implicate în agricultura ecologică, respectiv 1,4% din numărul total al întreprinderilor din UE-27. Se estimează că, în 2007, sectorul ecologic reprezenta 2% din totalul cheltuielilor cu produse alimentare din UE-15¹.

Regulamentul (CE) nr. 834/2007² al Consiliului și regulamentele aferente de punere în aplicare, Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei³ și Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei⁴ constituie cadrul legal aplicabil alimentelor și producției agricole ecologice în UE.

În perioada elaborării Regulamentului (CE) nr. 834/2007 (denumit în continuare „regulamentul”), Consiliul semna de deja evoluția dinamică a sectorului de producție ecologică, solicitând ca în viitor să se revizuiască o serie de aspecte în privința cărora se considera că trebuie să se țină cont de experiența câștigată în urma aplicării noilor norme. La articolul 41 din regulament figurează aspectele specifice care trebuie revizuite:

- (a) domeniul de aplicare al regulamentului, în special în ceea ce privește produsele alimentare ecologice pregătite de către firmele de catering;
- (b) interzicerea utilizării de OMG, inclusiv disponibilitatea produselor ce nu au fost realizate din OMG, declarația vânzătorului, fezabilitatea pragurilor specifice de toleranță și impactul acestora asupra sectorului ecologic;

¹ Mai multe date și informații punctuale despre agricultura ecologică se pot găsi în publicația din 2010 a Comisiei, intitulată *An analysis of the EU organic sector*, care poate fi consultată la adresa: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/eu-policy/data-statistics/facts_en.pdf

² Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

³ Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, JO L 250, 18.9.2008, p. 1.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, JO L 334, 12.12.2008, p. 25.

- (c) funcționarea pieței interne și a sistemelor de control, evaluându-se în mod special dacă practicile stabilite determină apariția concurenței neloiale sau a unor obstacole în calea producției și comercializării de produse ecologice.

În prezentul raport, Comisia evaluează experiența câștigată prin aplicarea regulamentului începând cu 1 ianuarie 2009.

Prezentul raport va viza cele trei subiecte principale enunțate mai sus și va scoate în evidență o serie de aspecte importante care fac obiectul discuțiilor cu statele membre și cu părțile interesate.

Pentru a vizualiza mai bine experiența câștigată cu aplicarea regulamentului, Comisia a transmis tuturor statelor membre și părților interesate un chestionar, distribuit prin intermediul membrilor Grupului consultativ pentru agricultura ecologică. În martie 2011, se înregistrau 26 de răspunsuri din partea statelor membre și 11 răspunsuri ale părților interesate. Aceste răspunsuri constituie resursa principală a prezentului raport.

2. DOMENIUL DE APLICARE AL REGULAMENTULUI

Regulamentul a creat baza de adoptare a normelor detaliate de producție privind sectoarele care nu făcuseră încă obiectul normelor armonizate⁵. Până în prezent, s-au finalizat și publicat normele de aplicare pentru acvacultura ecologică (inclusiv algele) și pentru producția de drojdie ecologică. La momentul redactării prezentului raport, lucrările având ca obiect normele privind vinificația și hrana pentru animale erau încă în desfășurare. În ceea ce privește sectorul aviculturii și cel al serelor, normele de producție nu au fost încă revizuite.

Prezentul capitol se axează pe revizuirea experienței referitoare la alimentația publică și studiază posibilitatea includerii produselor textile și cosmetice. Deși prezentul raport nu examinează în detaliu certificarea ecologică a anumitor produse neincluse în anexa I la tratat, dar strâns legate de produsele incluse în anexa I sau de economia rurală, cum ar fi ceara de albine, uleiurile esențiale sau maté, Comisia recunoaște necesitatea de a clarifica dacă aceste produse pot fi certificate în conformitate cu regulamentul atunci când ele au fost produse cu respectarea/respectând? cerințelor stabilite de regulament.

2.1. Alimentație publică

Prepararea produselor ecologice în restaurante, spitale, cantine și în întreprinderi de alimentație publică are o importanță din ce în ce mai mare, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Sectorul alimentației publice este format din tipuri foarte diferite de întreprinderi, de la mici restaurante la lanțuri de catering consacrate.

La momentul elaborării regulamentului, s-a considerat că este prematură includerea sectorului alimentației publice și că protecția termenilor referitori la producția ecologică se situează la un nivel suficient. În orice caz, sectorul alimentației publice face deja obiectul normelor UE privind igiena și etichetarea produselor alimentare, care prevăd că etichetele care se referă la metodele de producție nu pot fi folosite într-un mod care să inducă în eroare cumpărătorul⁶.

⁵ Precum vinul ecologic, acvacultura ecologică (inclusiv algele), drojdia ecologică

⁶ Directiva 2000/13/CE.

Actualmente, șapte state membre au introdus norme naționale, în timp ce alte zece state membre aplică standarde private. Aceste norme vizează certificarea ingredientelor, a felurilor de mâncare, a meniurilor sau a operațiunilor desfășurate în alimentația publică în ansamblu. Statele membre care au deja un sistem de control nu au raportat nicio dificultate specială. Mai multe state membre au raportat că au în vedere proiecte de reglementare a sectorului alimentației publice, la nivel național sau regional.

Majoritatea statelor membre sunt de părere că operațiunile din alimentația publică nu trebuie să facă încă obiectul reglementărilor UE privind producția ecologică, nu numai din cauza unei potențiale creșteri a complexității, cât și din cauza impactului limitat asupra comerțului, dat fiind caracterul local al acestor întreprinderi/activități? (parcă era vorba de operațiunile alea de la început). Comisia conchide că în prezent nu este necesar să se includă în regulament operațiunile din alimentația publică, dar că va urmări îndeaproape evoluția sectorului.

2.2. Textile și cosmetice

În ultimii ani, s-a remarcat o creștere importantă a pieței produselor textile și cosmetice care poartă mențiunea producției ecologice. S-au dezvoltat scheme de certificare privată a acestor produse. Totuși, cele două categorii de produse nu sunt incluse în cadrul legal al UE privind producția ecologică, acesta fiind limitat la anumite produse agricole⁷ (în special, la produse agricole neprelucrate sau la produse agricole prelucrate, ce urmează a fi folosite la producția de alimente). Cu toate că în general se recunoaște că atât textilele, cât și cosmeticele reprezintă o destinație valoroasă a materiilor prime produse ecologic, în sectorul producției ecologice s-a lansat o dezbatere pe marginea faptului că termenul „ecologic”, astfel cum este perceput în context alimentar, riscă să fie discreditat prin utilizarea sa în cazul producției ecologice de produse agricole care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament. În plus, trebuie reamintit că regulamentul ar trebui supus unor modificări fundamentale pentru a include în mod sistematic produse neagricole.

Legislația Uniunii privind textilele tratează mai mult denumirile și etichetarea fibrelor decât metodele de producție⁸ și a fost recent revizuită⁹ în scopul de a simplifica și îmbunătăți cadrul legislativ din sector. În cadrul sistemului UE facultativ de etichetare ecologică¹⁰ au fost stabilite criterii pentru produsele textile¹¹. În cazul bumbacului, dacă 95% din produs este fabricat din bumbac ecologic, acest sistem permite utilizarea denumirii „bumbac ecologic”.

Materiile prime agricole, precum uleiurile vegetale și extrasele de plante, sunt prezente în multe produse cosmetice. Legislația Uniunii în materie de produse cosmetice reglementează utilizarea afirmațiilor referitoare la produsele cosmetice¹². În prezent se lucrează la criteriile

⁷ Enumerate la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (JO L 189, 20.7.2007, p.1)

⁸ Directiva 2008/121/CE.

⁹ Regulamentul (UE) nr. 1007/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 septembrie 2011 privind denumirile fibrelor textile și etichetarea corespunzătoare și marcarea compoziției fibroase a produselor textile.

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 66/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică.

¹¹ Decizia Comisiei din 9 iulie 2009 (2009/567/CE).

¹² Articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 al Consiliului, JO L 342, 22.12.2009.

comune pentru toate tipurile de afirmații utilizate în cazul produselor cosmetice, inclusiv pentru afirmațiile „natural” și „ecologic”¹³.

Comisia consideră că ar putea fi indicat să se exploreze oportunitățile oferite de legislația Uniunii, în sensul extinderii protecției utilizării cuvântului „ecologic” la produsele textile și cosmetice.

3. INTERZICEREA UTILIZĂRII DE OMG ÎN PRODUCȚIA ECOLOGICĂ

Unul din principiile generale ale producției ecologice, formulat în regulament, este interzicerea utilizării de:

- organisme modificate genetic sau OMG¹⁴;
- produse obținute din OMG¹⁵; sau
- produse obținute prin OMG¹⁶.

Aceste produse sunt considerate incompatibile cu conceptul de producție ecologică și cu percepția consumatorilor asupra produselor ecologice.

Practic înseamnă că se interzice utilizarea în producția ecologică a OMG și a produselor realizate din sau prin OMG ca alimente, hrană pentru animale, adjuvanți tehnologici, produse de protecție a plantelor, fertilizatori, amelioratori de sol, semințe, material de înmulțire vegetativ, microorganisme și animale. Se face o singură excepție, și anume în cazul produselor medicale veterinare (vaccinuri și altele).

Însă, pentru că sistemele ecologice nu sunt izolate de lanțul de producție convențional, nu se poate exclude în totalitate prezența organismelor MG în sistemele de producție non-MG precum agricultura ecologică în etapa de cultivare, recoltare, transport, depozitare și prelucrare. Surse ale potențialei imixtiuni a OMG sunt impuritățile semințelor, polenizarea încrucișată, vegetația spontană și practicile de recoltare și depozitare. O altă potențială sursă sunt aditivii utilizați la alimente și hrana pentru animale, care sunt produși de regulă din sau prin OMG.

Fostul Regulament (CEE) nr. 2092/91¹⁷ conținea aceleași interdicții referitoare la OMG, dar nu aborda aspectul prezenței neintenționate a urmelor de OMG. Astfel, în absența unor norme

¹³ ISO/NP 16128

¹⁴ Definiția organismului modificat genetic (OMG) este formulată în Directiva 2001/18/CE.
Exemple: plante și semințe din soia și porumb modificate genetic.

¹⁵ „produs din OMG-uri” înseamnă derivat, integral sau parțial, din OMG-uri, dar care nu conține sau nu constă din OMG-uri;

Exemple: ulei, amidon ori proteine din soia sau porumb modificat genetic, care nu conțin ADN modificat genetic.

¹⁶ „obținut prin OMG-uri” înseamnă un derivat obținut prin proceduri în care ultimul organism viu din procesul de producție este un OMG, dar care nu conține sau nu constă în OMG-uri (articolul 2v).
Exemple: aditivi pentru alimentația umană sau hrana animalelor (în principal vitamine și aminoacizi) și adjuvanți tehnologici (în principal enzime) produse de microorganisme modificate genetic (precum bacteriile și ciupercile).

specifice, s-au aplicat și în sectorul agriculturii ecologice normele orizontale conținute în regulamentul privind alimentele și furajele modificate genetic¹⁸. Regulamentul stabilește un prag general de etichetare la 0,9% pentru prezența neintenționată sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a OMG sau a produselor din OMG¹⁹.

În acest sens, regulamentul clarifică faptul că se aplică normele generale privind prezența inevitabilă a OMG. În plus, la articolul 9 alineatul (3) din regulamentul menționat se introduc dispoziții specifice privind responsabilitatea ce revine operatorului din sectorul ecologic pentru evitarea prezenței OMG în produsele organice. Principiile de bază se rezumă la o prezență cât mai redusă posibil a OMG în produsele ecologice, după cum se prevede la considerentul 10, fără ca producătorilor din sectorul ecologic să li se impună sarcini sau constrângeri suplimentare.

3.1. Experiența generală cu interzicerea utilizării OMG

Din chestionarul susmenționat reiese că supravegherea sistemului de control al interzicerii utilizării OMG nu a pus probleme majore statelor membre. Hrana pentru animale se poate considera însă un produs cu risc ridicat în ceea ce privește prezența neintenționată a OMG. La soia și porumb s-a constatat un nivel autorizat de OMG situat sub 0,1%. Operatorii depun eforturi considerabile și iau inițiative comune pentru a evita prezența neintenționată a OMG în culturile lor, suportând costurile aferente.

În anumite state membre au fost create instrumente specifice de analiză și management al riscurilor, care oferă o abordare sistematică în privința eșantionărilor și controalelor suplimentare. Comisia va monitoriza evoluția acestor instrumente și, dacă se dovedește fezabil, va propune aplicarea lor la nivelul întregii UE.

Cât privește coexistența, Raportul Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European privind punerea în aplicare a măsurilor naționale legate de coexistența culturilor modificate genetic și a agriculturii convenționale și ecologice²⁰ a concluzionat că recoltele MG nu au provocat nicio daună demonstrabilă agriculturii non-MG. La 13 iulie 2010, Comisia a publicat o recomandare a Comisiei²¹ privind normele de dezvoltare a măsurilor naționale de coexistență în vederea evitării prezenței neintenționate a OMG în recoltele convenționale și ecologice, în care se recunoaște faptul că se poate produce o pierdere de venituri ale producătorilor de produse agricole precum cele ecologice, ca rezultat al urmelor de OMG la niveluri chiar mai mici decât pragul pentru etichetare stabilit prin legislația UE la 0,9%. Recomandarea recunoaște de asemenea că imixtiunea OMG are implicații specifice pentru acest tip de producători și afectează în egală măsură consumatorul final, deoarece producția

¹⁷ Regulamentul (CEE) nr. 2092/91 al Consiliului din 24 iunie 1991 privind metoda de producție agricolă ecologică și indicarea acesteia pe produsele agricole și alimentare

¹⁸ Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, JO L 268, 18.10.2003, p. 1-23, articolul 12 alineatul (2).

¹⁹ Pentru materialul săditor nu se stabilește niciun prag.

²⁰ COM (2009) 153 final din 2.4.2009 Raport al Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European privind coexistența între culturile modificate genetic, agricultura convențională și agricultura ecologică http://ec.europa.eu/agriculture/gmo/coexistence/index_en.htm

²¹ Recomandarea Comisiei 2010/C/200/01, JO C 200, 22.7.2010, p. 1. <http://ecob.jrc.ec.europa.eu/documents/CoexRecommendation.pdf>

ecologică, care necesită eforturi mari în vederea separării de culturile OMG, presupune costuri mai mari pentru a putea oferi calitatea așteptată. În același context, Comisia a transmis Parlamentului European și Consiliului o propunere de regulament care, odată adoptată, ar permite statelor membre să restricționeze sau să interzică cultivarea OMG pe teritoriul lor²².

Recent, Curtea Europeană de Justiție, în cauzele conexe de la C-58/10 la C-68 Monsanto, a oferit o interpretare a Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 în ceea ce privește alimentele și furajele modificate genetic, precizând că, pentru ca un stat membru să adopte măsuri de salvagardare, se aplică numai articolul 34 din respectivul regulament în cazul produselor autorizate anterior în temeiul Directivei 2001/18/CE. De asemenea, în cauza 442-09, Curtea Europeană de Justiție a oferit o interpretare a Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 în ceea ce privește polenul MG din miere. Comisia, împreună cu statele membre, evaluează hotărârea și efectele pe care aceasta le produce, inclusiv asupra coexistenței.

3.2. Disponibilitatea produselor care nu sunt produse prin OMG

În prezent, vitaminele, enzimele și aminoacizii utilizați în industria alimentară sunt produși în mare parte din microorganisme modificate genetic și, prin urmare, nu pot fi folosiți în producția ecologică.

Regulamentul a prevăzut, ca excepție la normele de producție, posibilitatea ca Comisia să prevadă exceptări de la interdicția de utilizare a produselor produse prin OMG atunci când s-ar dovedi necesară utilizarea acestor aditivi și a altor substanțe care nu ar fi disponibile pe piață decât în forma produsă prin OMG. Până în prezent, Comisia nu a acordat atari exceptări.

Cu toate acestea, vitaminele B2 (riboflavină) și B12 (cobolamină) și enzimele chimozină (utilizată la producerea brânzei) și fitază (utilizată în hrana pentru animale) sunt produse de regulă doar prin OMG. Comisia va monitoriza evoluția acestei situații și va propune, dacă este cazul, măsurile necesare.

3.3. Declarația vânzătorului

Producătorii ecologici care cumpără adjuvanți tehnologici necesari procesului de producție trebuie să se asigure că aceștia nu sunt OMG și nici produși din OMG sau prin OMG. La articolul 9 alineatul (2), regulamentul prevede că operatorii se pot baza pe etichete sau pe orice alte documente care însoțesc produsul sau sunt aplicate pe produs, în conformitate cu Directiva 2001/18/CE²³, cu Regulamentul (CE) nr. 1829/2003²⁴ sau cu Regulamentul (CE) nr. 1830/2003²⁵, în afara situațiilor în care dețin informații conform cărora etichetarea produselor

²² COM(2010) 375 final din 13.7.2010 Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Directivei 2001/18/CE în ceea ce privește posibilitatea statelor membre de a restricționa sau de a interzice cultivarea de OMG-uri pe teritoriul lor .

²³ Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, JO L 106, 17.4.2001, p. 1-39.

²⁴ Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic; JO L 268, 18.10.2003, p. 1-23.

²⁵ Regulamentul (CE) nr. 1830/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic și trasabilitatea produselor destinate alimentației umane sau animale, produse din organisme modificate genetic, și de modificare a Directivei 2001/18/CE, JO L 268, 18.10.2003, p. 24-28.

în cauză nu ar fi respectat aceste texte de lege (de exemplu, dacă se depășește pragul de prezență neintenționată a OMG stabilit la 0,9%).

Produsele obținute prin OMG și produsele obținute din OMG, care nu sunt alimente și nici hrană pentru animale, nu sunt vizate de legislația privind OMG. Prin urmare, în cazul lor nu există obligații referitoare la etichetare și trasabilitate. Ținând cont de acest aspect, la articolul 9 alineatul (3) din regulament se prevede că în astfel de cazuri operatorii trebuie să solicite o confirmare sau o declarație din partea vânzătorului²⁶, care trebuie semnată de furnizorul produselor. În acest document, vânzătorul trebuie să declare că produsul său nu a fost obținut din și nici prin OMG.

Declarația vânzătorului reprezintă un angajament cu valoare juridică asumat de furnizor. Cu toate acestea, părțile interesate semnalează faptul că multe companii nu înțeleg pe deplin funcția acestei declarații, refuză să o utilizeze sau, dimpotrivă, o semnează cu mare ușurință. Unele state membre indică faptul că au dificultăți în a verifica gradul de veridicitate a declarației din cauza unor constrângeri de ordin tehnic și analitic.

Prin urmare, Comisia consideră că fiabilitatea și eficacitatea declarației vânzătorului dau naștere la preocupări și trebuie examinate mai amănunțit.

3.4. Fezabilitatea pragurilor de toleranță specifice (pentru prezența neintenționată sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a OMG) și impactul acestora asupra sectorului de producție ecologică

În răspunsurile la chestionarul menționat anterior, aproape toate statele membre și majoritatea părților interesate consideră că actualul cadru legislativ oferă suficiente garanții în ceea ce privește interzicerea utilizării de OMG în sistemul de producție ecologică. Prevederile actuale asigură că produsele din comerț pe a căror etichetă nu figurează referințe la OMG conțin doar prezența inevitabilă și neintenționată a acestor organisme, sub limita de 0,9%. Unele state membre preferă să stabilească un prag mai strict al prezenței depistabile a OMG în produsele ecologice, situat între limita de cuantificare²⁷ de 0,1% și 0,3%.

În cinci state membre există sisteme care certifică prezența neintenționată și inevitabilă din punct de vedere tehnic a OMG în produsele ecologice la un nivel mai mic decât pragul de 0,9%. Produsele cel mai des controlate sunt soia, porumbul, rapița, orezul și inul.

Se poate concluziona că majoritatea opiniilor sprijină menținerea pragului de 0,9% pentru prezența neintenționată și inevitabilă din punct de vedere tehnic a OMG în produsele ecologice. Stabilirea unei valori fixe sub acest prag ar crește costurile suportate de producători și consumatori și ar complica întregul proces.

²⁶ Modelul declarației este menționat la articolul 69 din Regulamentul (CE) nr. 889/2008 și inclus în anexa XIII la acesta.

²⁷ În prezent, 0,1% este nivelul cel mai scăzut la care prezența OMG poate fi cuantificată în mod fiabil.

4. FUNCȚIONAREA PIȚEI INTERNE ȘI SISTEMUL DE CONTROL

Un nou element al regulamentului, care ar putea influența funcționarea pieței interne, este obligativitatea utilizării logoului UE pe toate produsele ecologice²⁸ obținute în UE, aplicabilă de la 1 iulie 2010, cu o perioadă de tranziție care se va încheia la 30 iunie 2012. Deși în prezent se poate afirma că introducerea acestei obligativități a fost o reușită și a avut ca rezultat creșterea vizibilității unei game largi de produse, încă nu este posibil să se evalueze impactul pe care l-a generat.

Statele membre indică faptul că sistemul de control, astfel cum a fost aplicat în 2009 și în 2010, nu afectează semnificativ buna funcționare a pieței interne a produselor ecologice. Unele state membre și părți interesate au atras însă atenția asupra faptului că aplicarea și interpretarea diferită a legislației UE necesită armonizarea și, în unele cazuri, simplificarea implementării normelor ecologice la nivelul UE. În 2010, în UE existau 199 de autorități și organisme de control al sistemului de producție agricolă ecologică.

Pentru a îmbunătăți transparența, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 426/2011²⁹, care impune statelor membre să întocmească începând cu 1 ianuarie 2013 o listă actualizată, disponibilă public, a operatorilor din sector. În ceea ce privește cazurile de încălcare a legislației și neregulile, Comisia este de părere că, deși statele membre iau în general măsurile adecvate, procesul de schimb de informații poate fi îmbunătățit, în special în ceea ce privește promptitudinea și gradul de integralitate ale notificărilor.

Certificarea de grup a micilor producători ecologici în strânsă cooperare în interiorul Uniunii a stârnit interesul statelor membre și al părților interesate, deoarece facilitează introducerea pe piață a produselor obținute de aceștia. Toți respondenții au subliniat însă necesitatea de garantare a capacității acestui sistem de a proteja sau îmbunătăți fiabilitatea și eficiența controalelor.

Comisia recunoaște că sistemul de control poate fi îmbunătățit și va continua să conlucreze cu statele membre în acest sens. Curtea de Conturi a realizat recent un audit al producției ecologice și al etichetării produselor ecologice, urmând să publice raportul aferent în prima parte a anului 2012. Comisia va prelua constatările acestui audit și le va utiliza în cadrul lucrărilor sale pe această temă. Serviciile Comisiei și statele membre sunt în curs de a dezvolta, pe de o parte, o perspectivă comună asupra tuturor elementelor sistemului de control, în special asupra legăturii dintre legislația specifică privind producția ecologică și legislația generală privind controalele oficiale asupra alimentelor și hranei pentru animale [Regulamentul (CE) nr. 882/2004³⁰] și, pe de altă parte, un sistem de supraveghere mai activă a autorităților competente, atât în statele membre, cât și în țările terțe recunoscute, inclusiv în ceea ce privește auditurile efectuate de Oficiul Alimentar și Veterinar. Comisia nu va ezita să lanseze proceduri în constatarea încălcării legislației UE dacă sistemele de control nu respectă această legislație.

²⁸ Introdusă de Regulamentul (UE) nr. 271/2010 al Comisiei, JO L 84, 31.3.2010

²⁹ JO L 113, 3.5.2011, p. 1.

³⁰ Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor (JO L 191, 30.4.2004, p. 1-141).

5. APLICAREA REGIMULUI DE IMPORT

Împreună cu SUA, UE reprezintă cea mai mare piață de desfacere a produselor ecologice la nivel mondial, atrăgând exporturi din multe țări terțe și prezentând un volum de vânzări situat la 95% din totalul pieței mondiale de profil. Regulamentul include dispoziții și proceduri armonizate pentru importul de produse ecologice pe piața UE, care poate fi realizat în două moduri: fie prin conformitatea cu legislația UE privind produsele ecologice, fie pe baza echivalenței dintre standardele și sistemele de control.

În afara acestui regim de import, se pot face importuri de produse ecologice echivalente în UE, pe baza unor autorizații de import³¹ acordate de autoritățile statelor membre, pentru fiecare lot expedit și pe o perioadă limitată de timp. Această opțiune este una de tranziție și urmează a fi eliminată treptat³².

5.1. Importuri în cadrul regimului de echivalență

„Echivalent”, în descrierea diferitelor sisteme sau măsuri, înseamnă că acestea sunt capabile să atingă aceleași obiective și principii prin punerea în aplicare a normelor ce garantează același nivel de asigurare a conformității³³. Acordurile de echivalență pot încuraja dezvoltarea unor standarde și mijloace de control adaptate la condițiile locale și sunt încurajate de Organizația Mondială a Comerțului.

Orientările din Codex Alimentarius³⁴ care vizează alimentele ecologice constituie punctul internațional de referință menit a facilita armonizarea cerințelor pentru produsele ecologice din întreaga lume.

5.1.1. Recunoașterea țărilor terțe în sensul echivalării garanțiilor

Lista țărilor terțe recunoscute cuprinde unsprezece țări în momentul redactării prezentului raport. Există de asemenea șaptesprezece cereri care sunt în curs de soluționare. Procesul de recunoaștere este inițiat de o cerere oficială înaintată Comisiei de către autoritățile naționale. El include evaluarea detaliată a standardelor ecologice aplicabile și a sistemelor de control din respectiva țară, în urma căreia se concluzionează dacă acestea sunt echivalente cu cele din UE. Evaluarea necesită alocarea unor resurse importante. Se pot accepta diferențe nesemnificative, însă existența unor norme divergente poate determina aplicarea unor restricții la import. Trebuie să se dovedească faptul că măsurile de control sunt la fel de eficace ca în UE. Comisia efectuează de asemenea examinări la fața locului și revizuieste periodic lista țărilor terțe aprobate.

Comisia consideră că, odată finalizată cu succes evaluarea inițială, lista țărilor terțe aprobate reprezintă cea mai stabilă și fiabilă opțiune pentru importul de produse ecologice și contribuie la stimularea țărilor în curs de dezvoltare în sensul elaborării unor norme și sisteme de control

³¹ Statele membre au acordat 2 440 de autorizații în 2009 și 3 754 de autorizații în 2010.

³² Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei

³³ Regulamentul (CE) nr. 834/2007, articolul 2 litera (x).

³⁴ Codex CAC/GL 32 - 1999 *Guidelines for the production, processing, labelling and marketing of organically produced foods*.

proprii. Intenția Comisiei este de a examina în continuare cererile existente și cele care vor fi depuse în viitor, pentru a promova la nivel mondial conceptul echivalenței.

Cu toate acestea, timpul alocat evaluărilor deja efectuate indică faptul că această sarcină este una complexă și necesită o expertiză tehnică de înalt nivel. Comisia poate invita statele membre co-raportoare să contribuie la evaluări și la vizitele la fața locului, însă acest lucru nu este suficient pentru a acoperi resursele necesare întregului proces și nici pentru monitorizarea ulterioară a listei. Comisia va analiza posibilitățile de fluidizare a procedurilor utilizate și poate să propună modalități de simplificare și consolidare a supravegherii. Între timp, Comisia își intensifică eforturile în direcția soluționării cererilor deja depuse. Trebuie remarcat că importurile din țările terțe respective nu sunt afectate, deoarece au loc prin intermediul autorizațiilor de import acordate de statele membre (după cum se enunță mai sus). În viitor, există posibilitatea ca aceste importuri să fie realizate prin recunoașterea organismelor și autorităților de control din țările terțe, după cum se explică mai jos.

5.1.2. Recunoașterea organismelor și autorităților de control în sensul echivalării garanțiilor

În ceea ce privește importul de produse ecologice din țări terțe nerecunoscute, Comisia a început să implementeze recunoașterea echivalenței pentru organisme de control în 2008, când au fost primite primele cereri. Până la primul termen de depunere a cererilor din 31 octombrie 2009, Comisia a primit 73 de cereri din partea organismelor și autorităților de control din mai multe țări de pe glob. Comisia a evaluat dosarele tehnice pregătite de solicitanți și în majoritatea cazurilor a fost nevoită să ceară informații suplimentare, fapt care a prelungit întregul proces. Prima listă a organismelor de control recunoscute adoptată de Comisie³⁵ va fi actualizată periodic și va intra în vigoare începând cu 1 iulie 2012.

Comisia consideră că lista autorităților și organismelor de control ar putea reprezenta o opțiune fiabilă pentru importuri, cu condiția să se asigure o supraveghere corespunzătoare în vederea funcționării corecte a regimului. În special, în vreme ce autoritățile competente ale statelor membre sunt responsabile de controlul produselor ecologice importate, odată ce ele sunt puse în liberă circulație pe teritoriul UE, vor fi esențiale reacția promptă a Comisiei la potențialele deficiențe de funcționare a unui organism de control din listă și eliminarea acestuia de pe listă dacă nu mai îndeplinește cerințele.

Din cauza faptului că acest regim este nou și nu a devenit încă funcțional, în prezent nu se poate trage nicio concluzie. Cu toate acestea, din experiența dobândită în urma funcționării regulamentului, reiese clar că implementarea acestei componente a regimului de import și asigurarea unei supravegheri corespunzătoare va spori substanțial volumul de muncă al Comisiei.

Cât privește supravegherea regimului de import în general, trebuie explorată fezabilitatea aplicării măsurilor de precauție de către Comisie pentru a permite contracararea mai eficace a riscurilor cunoscute sau emergente, ținând cont de măsurile prevăzute în regulament și în alte texte ale legislației UE aplicabile activității de control³⁶.

³⁵ Regulamentul (UE) nr. 1267/2011 al Comisiei din 6 decembrie 2011, JO L 324, 7.12.2011, p. 9.

³⁶ Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și Regulamentul (CE) nr. 669/2009 al Comisiei din 24 iulie 2009 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în

5.2. Importuri în cadrul regimului de conformitate

În cadrul regimului de conformitate, un operator dintr-o țară terță trebuie să îndeplinească toate cerințele legislației UE, inclusiv toate normele detaliate de producție și etichetare. Spre deosebire de regimul de echivalență, normele urmate trebuie să fie identice și nu doar echivalente cu cele aplicabile în UE. Operatorul trebuie controlat de un organism sau autoritate de control recunoscută de Comisie în scopul conformității.

Regimul conformității nu funcționează încă. Comisia a stabilit că primele cereri din partea organismelor și autorităților de control se primesc până la 31 octombrie 2014, lăsând astfel suficient timp pentru dezvoltarea regimului echivalenței.

Pe baza experienței acumulate, sunt șanse mici ca regimul conformității să îmbunătățească accesul la piața UE și să aducă beneficii suplimentare partenerilor comerciali ai UE față de ceea ce se realizează deja prin regimul echivalenței. Acesta din urmă nu va aduce beneficii majore nici consumatorilor în ceea ce privește produsele ecologice corespundente importate, care nu vor putea fi diferențiate pe piață. Mai mult, sistemul creează o sarcină administrativă suplimentară față de sistemul echivalenței, fără să compenseze acest lucru prin vreun beneficiu. Prin urmare, Comisia preferă să își focalizeze eforturile asupra echivalenței și nu asupra conformității, ale cărei utilitate și eficacitate trebuie reevaluate împreună cu partenerii comerciali din perspectiva activităților economice actuale și viitoare derulate în sectorul ecologic.

5.3. Certificatul de inspecție

Punerea în liberă circulație în UE a unui lot de produse ecologice în cadrul regimului echivalenței este condiționată de depunerea unui certificat de inspecție în original, emis de un organism sau de o autoritate de control supravegheată de o țară terță recunoscută, de Comisie sau de autoritatea competentă a unui stat membru (în cadrul regimului autorizațiilor de import). La importul în UE, se verifică dacă lotul corespunde informațiilor din certificatul de inspecție, în special în ceea ce privește marcajele specifice și numerele de lot care identifică produsele ecologice, iar certificatul este vizat de autoritatea vamală. Certificatul de inspecție constituie așadar un element vital al trasabilității fiecărui lot de produse ecologice de la producătorul din țara terță la importatorul din UE, prin care se poate urmări distribuția în aval a produsului în UE în situația în care se impune retragerea de pe piață.

Operatorii consideră că obligația de a transmite certificatul de inspecție în original este împovărătoare, deoarece necesită o perioadă mare de timp și poate provoca întârzieri. Ei propun să li se ofere posibilitatea de a transmite certificatele de inspecție în format electronic. Unele state membre care vămuiesc o mare parte din importurile în UE s-au declarat interesate să examineze fezabilitatea certificatelor electronice, care să fie puse la dispoziția autorităților din statele membre și a Comisiei prin intermediul unei baze de date securizate pentru control, vămuire și supraveghere. Comisia va analiza fezabilitatea introducerii unui atare sistem, care ar facilita procesul de vămuire pentru operatori și ar furniza Comisiei date importante referitoare la tranzacțiile de import în scopul supravegherii organismelor de control din țări terțe. Nu în ultimul rând, acest sistem ar determina o reacție rapidă a statelor membre în cazuri de încălcare a legii, prin blocarea produselor neconforme.

ceea ce privește controalele oficiale consolidate efectuate asupra importurilor de anumite produse de hrană pentru animale și alimentare de origine neanimală și de modificare a Deciziei 2006/504/CE (JO L 194, 25.7.2009, p. 11-21).

6. CONCLUZII

Prezentul raport a analizat experiența limitată acumulată în aplicarea regulamentului începând cu 2009, din care Comisia trage următoarele concluzii:

- (a) În prezent nu există nicio necesitate obiectivă în sensul extinderii domeniului de aplicare al regulamentului la alimentația publică. Etichetarea ecologică a produselor textile și cosmetice ar putea proteja corespunzător interesele consumatorilor și ale producătorilor prin intermediul altor instrumente. Este de preferat să se aprofundeze aspectele de reglementare și control ale produselor agricole în loc să se extindă domeniul la mai multe produse și sectoare.
- (b) Deși interzicerea utilizării OMG în producția ecologică se implementează corect, trebuie să se reexamineze declarația vânzătorului și să se urmărească disponibilitatea unor produse în forma nemodificată genetic. În circumstanțele actuale nu se justifică stabilirea unui prag fix al prezenței OMG în produsele ecologice, preferându-se aplicarea unor măsuri de prevenire și a unor acțiuni armonizate. În ceea ce privește coexistența, statelor membre li s-au furnizat orientări suplimentare prin adoptarea la 13 iulie 2010 a recomandării Comisiei privind orientările pentru dezvoltarea măsurilor de coexistență națională pentru a preveni prezența neintenționată a organismelor modificate genetic în recoltele convenționale și ecologice. Trebuie însă analizate evoluțiile recente.
- (c) În majoritatea cazurilor, sistemul de control este adaptat la funcționarea pieței interne, însă mai există deficiențe de aplicare. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru ca el să devină mai performant.

Deși s-au înregistrat progrese la implementarea noului regim de import bazat pe echivalențe, este necesară fluidizarea acestuia. Utilitatea activării regimului de conformitate este pusă sub semnul întrebării.

Comisia consideră că este prea devreme să adauge la prezentul raport propuneri de modificare a regulamentului, ținând cont în special de faptul că propunerea de aliniere a acestuia la Tratatul de la Lisabona³⁷ face în prezent obiectul discuțiilor în Parlament și la Consiliu. Prin prezentul raport, Comisia urmărește să expună elemente concrete care să stea la baza unei dezbateri constructive pe marginea regulamentului privind agricultura ecologică. În urma acestei dezbateri, Comisia ar putea să formuleze propuneri legislative într-o etapă ulterioară.

Pentru ca această dezbatere să fie mai constructivă și din dorința de a facilita implicarea cetățenilor, Comisia consideră că subiectele precum simplificarea cadrului legislativ (fără ca standardele în materie să fie afectate), coexistența recoltelor modificate genetic cu cele ecologice în special, implicarea sistemului de control și a regimului echivalenței în comerțul cu produse ecologice trebuie să stea la baza reflecțiilor viitoare pe tema agriculturii ecologice.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să ia în discuție aspectele semnalate în prezentul raport și dorește să afle părerea altor părți interesate.

³⁷ COM (2010) 759 final din 17.12.2010.

ANEXĂ

Propuneri de subiecte ce pot fi abordate în cadrul discuțiilor despre Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu pe tema aplicării Regulamentului (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice

1. Dacă și cum s-ar putea simplifica cadrul legislativ fără relaxarea standardelor?
2. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a se asigura că regulile de coexistență sunt respectate și că standardele de producție ecologică pot fi îndeplinite de către orice fermier care optează pentru acest sector?
3. Este necesar să se revizuiască actualele standarde de producție și să se adopte norme mai stricte, de exemplu în privința disponibilității animalelor tinere ecologice, a hranei pentru animale, a materialului săditor și a altor elemente? Dacă da, ce se poate propune fermierilor și regiunilor care nu pot îndeplini aceste noi condiții? Flexibilitatea regionalizată ar corespunde condițiilor de concurență loială? Controalele ar fi fezabile?
4. Controalele se bazează pe inspecții la fața locului, efectuate la fiecare operator din lanțul alimentar și cel puțin o dată pe an. Operatorii trebuie atestați de organisme de certificare independente. Cum s-ar putea îmbunătăți sistemul de control?
5. În conformitate cu Planul de acțiune european³⁸, Comisia a promovat echivalența în comerțul cu produse ecologice, recunoscând fie țările terțe, fie organismele de control. Comerțul cu produse ecologice trebuie să se bazeze exclusiv pe conceptul echivalenței? În ultimii ani, Comisia a reușit să obțină recunoașterea reciprocă din partea țărilor terțe recunoscute ca echivalente de către UE. Trebuie intensificată această abordare în vederea unei mai bune apărări a interesului ofensiv al UE?

³⁸ COM (2004) 415 final din 10.6.2004, *COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL AND THE EUROPEAN PARLIAMENT European Action Plan for Organic Food and Farming*